

KENT VE KENTLİLEŞME ÇERÇEVESİNDE

YEREL BASINDA TOPLUM VE İNSAN

Dr. Öğr. Üyesi Erhan ARSLAN*

Dr. Öğr. Üyesi Berna ARSLAN**

Öğr. Gör. Ayla Yunusoğlu EROĞLU***

ÖZET

Kuşkusuz ki kentler, Aristoteles'in de vurguladığı gibi insanlık tarihinin en önemli buluşları arasındadır. Kentleşme ile beraber insanoğlu uygarlık tarihini yazmaya başlamıştır. Topluluktan topluma, bireysel düşünceden ortak akıla, kanaat önderlerinin hafızasından kent belleğine evrilen yapı; kentlerin ortaya çıkması ve kentlileşme bilincinin yaygınlık kazanması ile mümkün olabilmıştır. Bütün bu evrilmenin önemli aktörlerinden birisi ise kentsel dinamikleri harekete geçiren, toplumu regüle eden, kentteki yöneticilerle yurttaşlar arasında köprü vazifesi gören yerel basındır. Yerel basın, bölge halkı ile aynı çevreyi paylaştığı ve aynı faktörlere maruz kaldığı için hem yerelde gelişen/gelişecek olaylara çok daha hakimdir; hem de bölge halkı ile daha etkin bir empatik iletişim içerisindedir.

Dolayısıyla kent, kentlileşme ve yerel basın arasında güçlü ve dinamik bir bağ vardır. Bu çalışma, yerel basının kent dinamikleri içerisinde toplum ve insan olgusuna yaklaşımını, haber içerikleri üzerinden irdelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, içerik analizi tekniği kullanılarak Mersin'de günlük yayımlanan 6 gazete (Çukurova, Güney, Haberci, İmece, Mersin Kadın ve Mersin) incelenmiştir. Örneklemi oluşturan gazetelerde, araştırmanın zaman kesiti olan 30 Ekim ve 4 Kasım tarih aralığında (6 gün) kent ve kentlileşme konulu yaklaşık 1000 haberin okuyucuya sunulduğu tespit edilmiştir.

* Dr. Öğr. Üyesi, Mersin Üniversitesi Gazetecilik Bölümü, erhanarslan@mersin.edu.tr

** Dr. Öğr. Üyesi, Mersin Üniversitesi Gazetecilik Bölümü, arslanberna@mersin.edu.tr

***Öğr. Gör., Mersin Üniversitesi Gazetecilik Bölümü, ayla@mersin.edu.tr

Bu çalışma, 1-3 Kasım 2018 tarihinde düzenlenen 1. International Mersin Symposium'da sunulan bildirilen üretilmiştir.

Kent ve kentlileşme konulu bu haberlerin 443'ü ise toplum ve insan kategorisinde yer almaktadır. Toplum ve insan kategorisinde yer alan haberler; sayfalardaki konumu, sunum şekli, düzenleme biçimi görsel materyal kullanımı, haber kaynakları, niteliği ve alt kategorileri çerçevesinde içerik çözümlemesi bağlamında değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Yerel basın, içerik çözümlemesi, kent, toplum ve insan

THE APPEARANCE OF SOCIETY AND HUMAN IN LOCAL PRESS

ABSTARCT

Undoubtedly, cities are one of the most significant inventions of mankind, as Aristotle underlines. With the beginning of urbanization mankind began to write history of civilization. From community to society, individual thinking to common sense, the idea evolved to city memory in the minds of community leaders had been possible by the outcome of cities and the spreading of urbanization awareness. One of the most important actors in this evolution is the local press as it stimulates urban dynamics, regulates the society and acts as a bridge linking local authorities to the citizens. As local press shares the same environment and exposed to the same factors with local people, it has more control over the developing/developed events and has an empathic communication with local people.

Therefore, there is a strong and dynamic bound between the city, urbanization and local press. This study will focus on, how “*the society*” and “*the human phenomenon*” are perceived by local press by means of urban dynamics. 6 local daily publishing newspapers (*Çukurova, Güney, Haberci, İmece, Mersin Kadın ve Mersin*) are studied by content analysis method. In these newspapers, in the observed time period, October 30th to November 4th, approximately 1000 news were presented to the readers with the topics “city” and “urbanization”. Of all these news 443 of them are in the category of “society and human”.

The news published under the category of “society and human” are studied by their placement in the page, the way of presentation, page layout features, usage of visual elements, news resources, quality and subcategories using content analysis methods

Keywords: Local Press, Content Analysis, Urbanization, Society and People

1. KENT VE KENTLİLEŞME

Kentler, insanoğlunun yaşamsal pratiklerini değiştiren ve uygarlık tarihinin en önemli dönüm noktaları arasındadır. Kentleri sadece fiziki alanlar ve mekanlarla sınırlandırmak olası değildir. Çünkü kentler; ekonomik ve sosyo-kültürel boyutları ve aynı zamanda tarihsel birikimleriyle toplumların varoluşunu sağlar.

Kent kavramını tekçil bir yaklaşımla tanımlayabilmek mümkün olmamakla birlikte, bu kavramı farklı yönleriyle ortaya koymak olasıdır. Amerikan toplum bilimcilerden Queen ve Carpenter, kenti yerine ve zamanına göre geniş sayılacak biçimde bir araya gelmiş ve bir takım ayırt edici özellikleri bulunan insanlar ve yapılar topluluğu olarak tanımlar (Karabey, 1980:30). Wirth'ın tanımına göre ise kent toplumsal bakımdan farklılıklar gösteren bireylerden oluşan, göreceli olarak geniş, yoğun nüfuslu, sürekli niteliği olan düzenli yerleşmelerdir (Huges, 1970:29). Tekeli'nin (2014:18) tanıma göre kent, belli bir tarım dışı üretim, büyüklük, yoğunluk, heterojenlik ve bütünlüşme düzeyine varmış ya da bu düzeyi aşmış insan yerleşmesidir. İngilizlerin *city*, Fransızların ise *la cite-la ville* sözcükleriyle karşıladıkları kent, yönetsel ve siyasal bir içeriğe sahiptir. Bu anlamdaki kent, Latince aslındaki *civitas*'ın anlatmak itediği anlamı yam olarak karşılar. Oysa İngilizce'de kullanılan *urban* ve bunun Fransızca'daki karşılığı olan *urbain* sözcükleri, toplumbilimsel kent tanımlarına daha uygun düşmektedir (Keleş, 1996:75). Özetle kent; uygar insanın zihnini, bilinç ve bilinçaltı düzeylerde meşgul etmektedir. Kent ve uygarlık, etimolojik olarak da anlaşıldığı gibi, insanın toplumsal yapıya ve istikrarlı bir yönetime duyduğu gereksinmenin bir ifadesidir. Kent, bize, uzlaşma sanatını ve gücü öğreten siyasi bir arenadır. Karşılıklı iletişim ve ilişkilerden örülü bir hareket ağıdır. Kentin, insan gibi karmaşık ve anlaşılması güç bir yanı bulunmaktadır (Koçak, 2011:261).

Kentlerin doğuşuna baktığımızda, Childe MÖ 3000 yıllarında Mısır, Mezopotamya ve İndüs Vadisi'nde ortaya çıkan toplumsal farklılaşma ve değişimleri kentsel devrim olarak adlandırmaktadır (Childe, 1988:104). Özer'e (2004:5) göre ise kentler, ekonomik ve toplumsal yaşamla birlikte zorunlu olarak doğmuşlardır Kentin doğuşu için belirtilen dönem M.Ö. 2500-3500'li dönemlerdir. Arkeolojik çalışmalar, insanların bu dönemde Mısır, Mezopotamya, Çin, Hindistan gibi yerlerde nehirler tarafından sulanan ovalarda, tarımsal koşullara uygun yerlerde kent niteliğinde

yerleşimlerde yaşadıklarını göstermektedir. Zamanla tarımsal üretim, geliştirmeleriyle artı ürünlerin üretilmesi, bu ürünlerin bir yerden başka bir yere taşınabilmesiyle de yerleşim yerleri artmış, böylece insanlar arasında toplumsal farklılaşmalar meydana gelmiştir. Tarımla uğraşan grupların dışında tarımsal üretim yapmayan bir grubun da oluşması, kent içinde uzmanlaşmayı da ortaya çıkarmıştır.

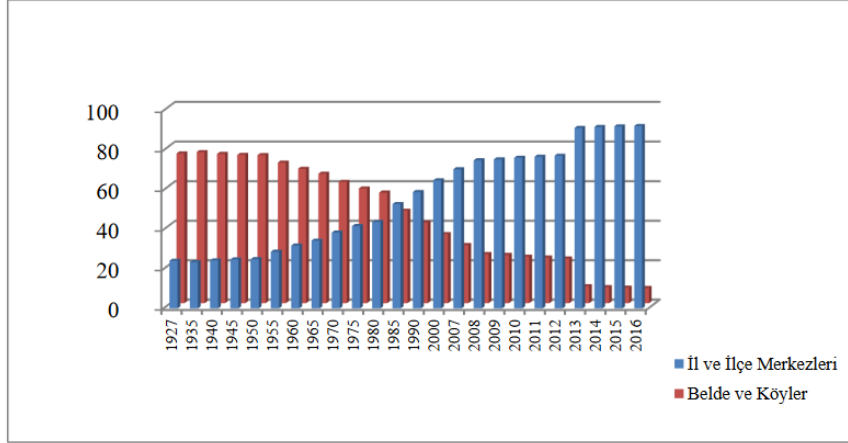
Teknolojik gelişmeler, coğrafi keşifler gibi toplumsal yapıyı etkileyen etmenler kent üzerinde de etkiler yapmıştır. 18. yüzyılın sonu ve 19. yüzyılın başında İngiltere’de yaşanan Sanayi Devrimi, artık sanayi kentlerini oluşturmuştur. Sanayideki bu gelişmeler, sınıfsal farklılıkları oluşturmuş, toplumsal yapıyı da derinden etkilemiştir. Özellikle fabrikaların kurulması sonucu işçi ve işveren sınıfının oluşmasıyla toplumsal tabakalaşmalar meydana gelmiştir. Kapitalist ekonominin kente dolayısıyla da kent kültürüne etkisi büyüktür.

O dönemlerin kentsel devrimi artık günümüzde ulusal ve uluslararası kalkınma ve ekonomik süreçlerini derinden etkileyen, küresel bir kent uygarlığı halini almıştır (Gali, 1996:3). Bu devrimde temel olan kent, günümüzde ayrıca işlevsel bir iç bütünlüğe sahip yerleşme biçimidir. Kentin bu tarihsel yolculuğu sonrasında günümüz kentleri meydana gelmiştir. Günümüzün kentleri geniş, karmaşık ve çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Bu yapı içerisinde birey değişen ve dönüşen şartlara sürekli bir uyum sağlama uğraşı içerisinde. Kent, insanların doğayla olan ilişkilerinde yeni ve ileri bir aşama olarak kendisini önceleyen yerleşme biçimlerinden belirgin çizgilerle ayrılan bir yapı geliştirmiştir.

En basit haliyle nüfusun kentlerde yoğunlaştığı ayrıca buna bağlı olarak alınan hizmetlerin ve hizmetlerdeki beklentilerin değiştiği bir süreç olan kentleşme, farklı faktörlere bağlı olarak gerçekleşmektedir. Tekeli (2014:18) kentleşme sürecini belirleyen değişkenleri; heterojenlik, hareketlilik, rekabet, anonim ilişkiler, işbölümü, yoğunluk, ihtisaslaşma ve çeşitlenme olarak sıralamaktadır. Nüfusun kırsalı bırakıp, kente göç etmesinin temelinde ekonomik, teknolojik, sosyopsikolojik ve siyasi pek çok ortak neden yatmaktadır. Her ne kadar birçok ülkede kırsal kalkınmayı ve yerel değerleri ön plana çıkartan politikalar teşvik edilse de, dünya genelinde kentsel alanlarda yaşama eğiliminin daha yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca son yıllarda kentlerin kalabalığından, yoruculuğundan ve sağlıksız olduğundan yola çıkıp, kırsal alanlarda yaşamayı bir kaçış

olarak gören bireylerin varlığı da göz ardı edilmemekle birlikte, çalışan, dinamik nüfusun kentlerde yaşamayı tercih ettiği görülmektedir (Zengin, 2018:99).

Grafik 1. Nüfusun Kırsal ve Kentsel Alandaki Yoğunluğu (1927-2016)

Kaynak: TÜİK verilerinden hazırlanmıştır.

Kırsaldan çok farklı özellikler taşıyan kentlerde yaşamını sürdüren birey için artık bu yapılara uyum sağlamak yani kentleşme durumu ortaya çıkmıştır. Kentleşme, temelde insanların kentle bütünleşmesini ifade etmektedir. Bütünleşme kavramı genelde, bir nüfus grubunun daha büyük bir nüfus grubuyla kaynaşması anlamına gelir (Es ve Ateş, 2004:214). Bir başka tanıma göre kentleşme, kentlerde barınan insanların kent ile sosyal ve duygusal bağlar oluşturması, kente dâhil olan bireylerin, kentli yaşama uyum sağlamaları, kentli bir birey olarak davranmalarındır. Kentleşme, bünyesinde modern yaşamı, uygarlığı, kimlikleri ve derinliğine bir toplumsal hayatı barındıran bir yaşam biçimidir (Parlak, 2008: 66). Keleş (1980:71), Kentbilim Terimleri Sözlüğü'nde bu kavramı 'Kentleşme akımı sonucunda, toplumsal değişimin; insanların davranışlarında ve ilişkilerinde, değer yargılarında, tinsel ve özdeksel yaşam biçimlerinde değişiklik yaratma süreci' olarak ifade etmektedir.

Kentleşme, toplumsal bir değişim sürecinin bir parçası olarak da görülmektedir. Günümüzde kentleşme sürecinde en büyük problem kentsel uyumda yaşanmaktadır. Çünkü köyden ya da kırsaldan kente göçte insanların önceden edindikleri yaşam biçiminin bir değişimi yaşanmaktadır. Özer'e göre kentleşme sürecinde en önemli

değişken kentte yaşama sürecidir. Fakat kentte yaşama süresinin tek başına belirleyici olduğunu düşünmek yanıltıcı olabilir. Bu nedenle kentleşme sürecinde etkili olduğu varsayılan değişkenler, kentte hareketlilik, akraba, komşu ve iş arkadaşlarıyla olan ilişkiler memleketleriyle olan ilişkiler, tüketim alışkanlıkları kentsel örgüt kullanma ve kitle iletişim araçlarına olan açıklıktır (Özer, 2004:122).

“Ekonomik Mekân” ve “Sosyal Mekan”, kente göçle gelen insan için, kır ile kent arasında yüzen bir görünüme sahiptir. Bu belirtilen mekânlardaki değişimler kişinin kentleştiğinin veya kentleşemediğinin göstergesidir. Kentleşen insanda ekonomik ve sosyal olmak üzere iki bakımdan değişim olmaktadır (Es ve Ateş, 2004:215):

a) Ekonomik bakımdan kentleşme, kişinin geçimini tamamen kentte veya kente özgü işlerle sağlayacak duruma gelmesiyle gerçekleşir.

b) Sosyal bakımdan kentleşme ise kır kökenli bireyin her türlü konuda kentlere özgü tavır ve davranış biçimlerini, sosyal değer yargılarını benimsemesidir.

Fakat her kente yerleşme, kente uyumu ve kentleşmeyi beraberinde getirmemektedir. Kırdan kente göçen insanlar, uzun yıllar kır ile kent arasında bocalamaktadırlar. Kente temelli yerleşmiş olmalarına rağmen köyden ellerini çekmemektedirler. Kentte kazandıkları sınırlı kaynakları köyde varlık edinmek için kullanmaktadırlar. Bocalamanın nedenleri ise; kentte geleceğini güven altına alabileceği sürekli bir iş bulamaması, zor koşullarda inşa ettiği gecekondusunun yıkılma veya elinden alınma korkusu, kazandığı geliri güvenle değerlendirebilmek için yatırım olanaklarının olmaması, ekonomi dışı nedenlerle köye tekrar dönmeyeceğini bilmesine rağmen köyde bağ dikme, meyvecilik ve benzeri girişimlerde bulunma zorunluluğu duymasındangibi bir dizi nedenden kaynaklanmaktadır (Kartal, 1992: 254).

Genel olarak bu sebepleri üç ana başlık altında toplamak mümkündür (Es ve Ateş, 2004:223):

1.Kente göç edenlerin sosyo-kültürel yapısı

2.Kentin yapısı ve kuralları

3.Kentin sahip olduğu kültürel yapı

Bireyin, kentle entegrasyonunu hem kentlileşemeyen hem de kentte yaşayan diğer topluluk üyeleri için hayati bir önem taşımaktadır. Bu noktada kente göç eden bireyin sosyo-kültürel düzeyinin yükseltilmesinde, kentin yapısı ve kuralları ile kentin sahip olduğu kültürel yapının topluma aktarılmasında yerel basın hayati bir rol oynamaktadır.

2. YEREL BASIN

Yerel basın, kitle iletişimi açısından toplumun öncelikli araçları arasında yer almaktadır. Nezih Demirkent'in "*Türkiye 'de demokrasinin güçlenmesini isteyenler yerel medyaya destek vermelidir*" sözü yerel medyanın önemini vurgulamaktadır. Yerel basın, özgür ve bağımsız demokrasilerin vazgeçilmez koşulu olarak görülmektedir.

Yerel basının güçlü olduğu yerlerde yurttaş hakları daha iyi savunulur. Bu yerlerde; demokrasi, insan hakları ve özgürlüklerden söz edilmektedir. Yerel yönetimlerin karar alma süreçlerine yurttaşların katılımının sağlanması, bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Yerel basın, kentte meydana gelen gelişmelerin en yakın tanığı ve habercisidir. Kentlileşmenin ise en önde gelen katalizörüdür. Bu bağlamda, yerel basında görev yapan gazeteci; haberleri ile demokratik yapının sağlıklı işlemesine önemli katkılarda bulunur.

Yerel basın; kent ile ilgili haber vermek, kamuoyunu yansıtmak, eğlendirmek, eğitmek, tartışma ve diyalog ortamı yaratmak, yakınlaştırmak ve bütünleştirmek gibi önemli işlevleri yerine getirmektedir. Bu işlevlerinin yanı sıra yayınlandığı bölgede yaşayan halkın kültürel ve kentli kimliğinin devamlılığının sağlanmasında, demokratik haklarının savunulmasında da önemli görevler üstlenmektedir.

Vural (1996:1063), yerel basının bireylere "yaşanan yer" duygusunu kazandırdığını, yayınladığı haberler, fotoğraflar, ele aldığı sorunlar, kentteki sosyal ve kültürel etkinliklere ilişkin aktardığı bilgilerle yaşadığı yerin bir parçası olduğu düşüncesini kazandırdığı vurgusunu yapmaktadır. Bu bağlamda yerel basın haber içerikleri açısından yerel kamuoyunu profesyonel meslek etiği kapsamında yansıtabilen, yerel düzeyde toplumsal, ekonomik kültürel ve siyasal gelişmeler ile ilgili okuyucusunu bilgilendiren ve tüm bunların bileşkesi olarak da kentli kimliğinin oluşumuna katkı sağlayan önemli bir yapı taşıdır.

Gezgin (2007:177-178) yerel basının işlevlerini üç ana başlık altında toplamıştır:

- ✓ *Yöneten-yönetilen ilişkisi çerçevesinde, kamu hizmetlerinin sağlıklı ve doğru bir biçimde halka duyurulmasını sağlar. Ayrıca yerel basın, yönetenin halk adına denetleyicisi ve bu konuda sorumlu olandır.*
- ✓ *Beldelerde yerel yönetimlerin hizmetlerinin duyurulmasıyla birlikte yerel yönetim-yurttaş ilişkisinin sağlanması yerel basının en önemli işlevlerinden birisidir.*
- ✓ *Yaygın basının işlevlerinden biri olan eğitim işlevi, yerel basında toplumsal kimliği ile önem kazanır. Ulusal iradenin doğru ve amaca uygun yansımada gerekli demokrasi kültürünün yerleştirilmesi, yerel basının işlevlerinden biridir.*

3. MERSİN İLİ YEREL BASINI

Mersin’de ilk kez 1890’lı yılların başında, “Papazın Matbaası” adıyla bilinen tek pedallı basit makine ile bir matbaa kurulmuştur. İlk gazete ise 1908 yılında yayına başlayan, *Tarsus* gazetesidir. Mersin basın tarihinde kronolojik bir sıralama yapıldığında, Cumhuriyet öncesinde 5 gazete yayımlanmıştır. Bunlar; *Tarsus* (1908), *Şihab* (1913), *Milli Ajans Bülteni* (Kurtuluş Savaşı Dönemi), *Papağan* (1920). Ayrıca 1922 yılında yayın hayatına başlayan ve Cumhuriyet’in ilk yıllarına dek basımı süren farklı gazeteler de bulunmaktadır. Bunların arasında Mersin gazetesi Mersin Basın Tarihi açısından son derece önemli bir yer tutmaktadır. Bu gazete; Milliyetçilik ve Cumhuriyetçilik anlayışının Mersin’de yaygınlaşmasında, Cumhuriyet ilkelerinin tanıtılmasında önemli rol oynamıştır (Artan: 1996, akt, Bulut: 2007, s.139-160).

Bu dönemde basılan diğer gazeteler, *Doğru Öz* (1922), *Bilgi Yolu* (1925), *Halk Gazetesi* (1928), *İçil Gazetesi* (1923), *Taşili Gazetesi* (1923). Mersin’de Latin harfleriyle yayımlanan ilk gazete ise, *Yeni Mersin Gazetesi*’dir (1928). Bu gazeteyi takiben *İçel Postası* (1943), *Ege* (1932), *Akın* (1944), *Havadis* (1947), *Hür Gazete* (1949), *Sabah Postası* (1912), *Hürses* (1951), *Hakimiyet* (1952), *İyi Gün İçin Mücadele* (1952), *Cenup Postası* (1956), *Afacan* (1956), *Son Haber* (1965), *Savaş* (1963), *Kurtuluş* (1964), ve *Fikir Gazetesi* (1971) yayımlanan diğer gazetelerdir. Mersin ili yerel basınında 1970 ve 2000

yılları arasında 57 gazete farklı tarih aralıklarında günlük, haftalık ve 15 günlük periyotlarda yayımlanmışlardır. (Artan: 1996, akt, Bulut: 2007, s.139-160).

Mersin İli'nde Basın İlan Kurumu'nun şubesi açılana dek (1 Kasım 2010), 16 günlük gazete yayımlanıyorken, günümüz itibariyle bu sayı 8'dir. Mersin merkezde, günlük yayın yapan gazetelerin yanısıra, 32 gazete Haftalık, 14 gazete onbeş günlük, 4 ise aylık yayın yapmaktadır. Mersin merkezde farklı periyotlarda yayın yapan gazetelerin toplam sayısı 58 iken, İlçelerde yayın yapan günlük, haftalık onbeş günlük ve aylık yayın yapan gazetelerin toplamı 55'dir. Mersin merkez ve ilçeleri de dahil olmak toplam 113 gazete yayıncılık faaliyetini sürdürmektedir. (<http://www.mersin.gov.tr/basin-kuruluslari-listesi>)

Mersin'de ilk kez 1877 yılında yayın hayatına başlayan “gazete” ve “gazetecilik” serüveni günümüze dek çok sayıda yayınlanan gazete ile devam etmiştir. Mersin İlinin sosyo-ekonomik yapısına, kültürel yaşamına ve kentleşme olgusunda başat rol oynadığının bir göstergesi sayılabilecek bu durum aynı zamanda gazetecilik pratikleri bağlamında değerlendirildiğinde, Mersin; bünyesinde yetişmiş ve mesleki kültüre sahip gazetecilerin varlığı ile de önemli kentlerimizden birisidir.

Ülkemizde yerel basın, yaygın basın ile karşılaştırıldığında farklı sorunlarla mücadele etmek zorunda kalan örgütlerdir. Bir taraftan önemi tartışılmaz olarak nitelendirilirken, diğer taraftan da çok uzun yıllardır yapısal sorunlar ile karşı karşıyadır. Ülkemizde yerel basının sorunları; ekonomik, teknolojik, eğitimli insan gücü, reklam ve ilan gelirlerinin yetersizliği, tiraj, dağıtım ve yönetim-organizasyon yapısından kaynaklı sorunlar olarak sınıflandırılabilir. Gücünü ve önemini gölgeleyen bu sorunlarla mücadele eden yerel basının bu sorunları, Mersin İli özelinde de benzerlikler göstermektedir.

Mersin İli yerel basının sorunlarını ve yerel kamuoyu açısından önemini değerlendiren Mersin'de yayımlanan günlük gazetelerin yazı işleri müdürleri ve muhabirleri ile yapılan röportajlarda gazetecilerin ağırlıklı olarak “ekonomik” sorunlar noktasında fikirbirliği içinde oldukları görülmektedir. Mersin Çukurova Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Raşit Doğan, “Devletin ciddi anlamda yerel basına destek vermesi gerektiğini düşünüyorum. Çünkü; resmi ilan gelirleri ve reklam gelirleri yeterli olmadığı için, yerel gazeteler ekonomik sorunları nedeniyle basım tekniklerinden, çalışanların

motivasyonlarına dek uzanan adete zincir gibi sorunlar ile karşı karşıya kalmaktadır.” ifadesinde bulunmuştur.

Tiraj sorununda internet gazeteciliğinin geleneksel gazetecilik için bir tehdit oluşturduğunu vurgulayan Doğan ise konu ile ilgili görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir: *“İnternetle gazete tirajları arasında bir ters orantı olduğunu görüyoruz. İnternet haberleri binlerce kez tıklanmasına ve yüzlerce sosyal medya kullanıcısı tarafından paylaşılmasına rağmen gazete satışları düşük seviyelerde kalmaktadır.”*

İnternet yayıncılığı çağımız teknolojik gelişmeleri bakımından gerekli olan ve günümüz gazeteleri için olmazsa olmazı olarak nitelendirilebilecek bir yayıncılık türü olmasına rağmen yaygın basın için tartışılan bu durum, Mersin ili yerel basını için de, karşı karşıya kaldığı bir sorun olarak gündemde yer almaktadır. Gazeteciler aynı zamanda yerel basını demokrasinin bir savunucusu, gücü itibarıyla de yaygın basından çok daha üst konumda olduğunu vurgulamışlardır.

Mersin İli basınında yaşanan nitelikli eleman sorununa değinen Akdeniz Gazetesi Muhabiri Necdet Taş ise *“Mersin’de her gün onlarca olay gerçekleşmekte, fakat muhabir sayımız az olduğu için her haberi takip edemiyoruz. Yerel Basın bulunduğu şehrin nabzıdır ama bu sorunlar bizim daha nitelikli gazetecilik yapmamız yönünde engel oluşturmaktadır.”* sözleriyle bu soruna vurgu yapmıştır.

Mersin Hakimiyet Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Tayfun Tuna gazetecilik mesleğini yapanların sayısının az olmasının yanısıra, meslekte uzmanlaşmanın olmamasına dikkat çekmiştir. Yerel muhabirlerin kentte meydana gelen -spordan polis adliye haberlerine kadar- her türlü haberi takip etmek zorunda kaldıklarını bunun sonucu olarak da haber takibinde ve üretiminde sorunların yaşandığını belirtmiştir.

Yerel basın bulunduğu il yada bölgede kamuoyu oluşturma ve yansıtması bakımından en önemli kitle iletişim aracıdır. İşlevleri bakımından üstlendiği rolü yerine getirebilmesi etkinliği ile doğru orantılıdır. Yerel basının yaşadığı sorunlar kuşkusuz ki haber üretin sürecine yansımakta ve toplumun bilgilenmesinde, kamuoyunun oluşumunda ve demokrasinin gelişmesi adına yapılan habercilik pratikleri bağlamında olumsuz sonuçlara neden olmaktadır. Bu çalışmada Mersin ili’nde yayımlanan gazetelerde kentleşmenin ana göstergelerinden sayılan toplum ve insan kategorileri ile

ilgili yapılan haberler ve içerikleri analiz edilerek, yerel basının kentleşmeye olan katkısı bağlamında alan yazına katkı sunulması hedeflenmiştir.

4. YÖNTEM

Bu çalışma, yerel basının kent dinamikleri içerisinde toplum ve insan olgusuna yaklaşımını, haber içerikleri üzerinden irdelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın araştırma yöntemini, betimleyici literatür taraması ve varsayım sınamasına ilişkin olarak da içerik analizi oluşturmaktadır. Betimleyici literatür taramasında; yerel basın, kent, kentleşme ve Mersin gibi konular irdelenmiştir. Çalışmanın uygulama aşamasında ise yerel basının toplum ve insan konulu haberlerinin değerlendirilmesi için “içerik analizi” kullanılmıştır.

İçerik analizi, çok çeşitli ve söylemlere (discours) uygulanan birtakım metodolojik araç ve tekniklerin bütünü olarak tanımlanabilir. İçerik analizi adı altında toplanan bu araç ve teknikler, herşeyden önce kontrollu bir yorum çabası olarak ve genelde tündengeline dayalı bir okuma aracı olarak nitelenebilir (Bilgin, 2000:1). Görsel/sözel ya da yazılı malzeme içeriğindeki eğilimleri belirlemek, haberlerin analizini yapmak, iletişim kaynakları arasında karşılaştırma, iletişim araç ve ortamlarının amaca uygunluğu, iletilerde tema ve yan temaların belirlenmesi ele alınan konulardan birkaçıdır (Akdenizli, 2012:133). Bu bağlamda, içerik çözümlemesinde her zaman bir çıkarım, bir bağlantı söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla içerik çözümlemesi, sadece bir metnin içeriğinin, metin bazında çözümlemesinin ötesinde, metin ötesi içerik ile ilişki kurmayı hedeflemektedir. İçerik çözümlemesi, metin ile içerik arasında az ya da çok bir ilişkinin olduğunu varsaymakta, böylece çözümleme sürecine alınan metinlerden metin ötesinde dünyaya (kaynak/seyirci/izleyici/okuyucu ve duruma) yönelik çıkarımlar yapmayı amaçlamaktadır (Gökçe, 1994:25).

Bu çalışmada, içerik analizi tekniği çerçevesinde 15 temel soru ve alt kategorilere ilişkin ise 7 alt soru grubundan oluşan toplam 22 soruluk bir kodlama formu hazırlanmıştır. Kategorilerin oluşturulmasında şu üç kaynaktan yararlanılmıştır:

- Amaçlarını Dünya üzerindeki insan yerleşmelerini özgün bir yöntem ile incelemek olarak belirleyen ve kenti yaşayan bir organizma olarak gören Ekistick kuramcılarının çalışmaları.

- Kentsel ekonomik işlevlerin temel ayrımlarını belirleyen Türkiye İstatistik Kurumu verileri.
- Habitat II-III Türkiye Ulusal Raporu ve Eylem Planları (1995-2014).

Söz konusu kodlama formu, içeriğin %10'luk bölümüne uygulanarak bir ön test gerçekleştirilmiştir. Ön testten elde edilen veriler ışığında kodlama formu revize edilmiş ve formun son hali oluşturulmuştur. İçeriğin kodlama aşamasına geçilmeden önce kodlayıcıların (3 kodlayıcı) kodlama formuna tam olarak hakim olabilmeleri amacıyla bir eğitim brifi gerçekleştirilmiştir. Güvenirlik testi ve ön testi gerçekleştirilen kodlama formu örneklemini oluşturan gazetelere uygulanmıştır. Mersin'de günlük yayımlanan 6 gazete (Çukurova, Güney, Haberci, İmece, Mersin Kadın ve Mersin) çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Örneklemini oluşturan gazetelerde, araştırmanın zaman kesiti olan 30 Ekim ve 4 Kasım tarih aralığında (6 gün) kent ve kentlileşme konulu yaklaşık 1000 haberin okuyucuya sunulduğu tespit edilmiştir. Kent ve kentlileşme konulu bu haberlerin 443'ü ise toplum ve insan kategorisinde yer almaktadır. Bu iki kategorideki 443 gazete içeriği SPSS 20.5 programında değerlendirilmiştir.

Toplum ve insan kategorisinde yer alan haberler ana hatlarıyla aşağıdaki sorular kapsamında incelenmiştir:

- *Haber hangi sayfada yer almaktadır?*
- *Haberin konumu nedir?*
- *Haberin sunum şekli nasıldır?*
- *Haberin düzenleme biçimi nasıldır?*
- *Haber destekleyen görsel materyallerin kullanımı nasıl?*
- *Üretim bakımından haber kaynakları nelerdir?*
- *Haberde hangi aktörler yer almaktadır?*
- *Haberin niteliği nedir?*
- *Haberin kapsadığı temel konu nedir?*

Elde edilen bulgular ışığında frekans ve yüzde tabloları oluşturulmuş ve yorumlanmıştır.

5. BULGULAR VE YORUM

Örneklem içerisinde yer alan gazetelerde incelenen dönem içerisinde toplum ve insan temalı toplam 443 haber yayımlanmıştır. Bu iki konuda en fazla habere yer veren gazete Haberci gazetesidir (tablo 1). Bu gazetede haberlerin %26,9'u yer almıştır. Haberci gazetesini ise 117 (%26,4) haber ile Güney gazetesi izlemektedir. Toplum ve insan temalı en az haber ise Mersin Kadın gazetesinde yayımlanmıştır.

Tablo 1: Haberlerin gazetelere göre dağılımı

Gazeteler	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Çukurova	55	12.4	12.4	12.4
Haberci	119	26.9	26.9	39.3
İmece	75	16.9	16.9	56.2
Mersin Kadın	34	7.7	7.7	63.9
Mersin	43	9.7	9.7	73.6
Güney	117	26.4	26.4	100.0
Total	443	100.0	100.0	

Gazetelerde inceleme dönemi içerisinde yayımlanan 443 haberin 298'i toplum, 138'i insan kategorisinde yer almaktadır. Ayrıca 7 haberde hem toplum hem de insan teması içerisinde yer alan konulara değinilmiştir (tablo 2).

Tablo 2: Haberin kentleşmeye ilişkin olarak kapsadığı temel konular

Temel Konu	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Toplum	298	67.3	67.3	67.3
İnsan	138	31.2	31.2	98.4
Toplum ve İnsan	7	1.6	1.6	100.0
Total	443	100.0	100.0	

Haberin gazetenin hangi sayfasında yer aldığı ve neresine yerleştirildiği; o haberin 'önemlilik sıralaması'ndaki yerini belirleyen önemli unsurlardan birisidir (Arslan, 2005:135). Birinci sayfada yer alan (Birinci sayfada başlayan ve biten haberler ile birinci sayfada başlayıp iç sayfada devam eden haberler) 141 haberin sayfadaki konumları değerlendirildiğinde en fazla haberin alt kuşaktan (75 haber) okuyucuya sunulduğu görülmektedir (tablo 3). Ayrıca birinci sayfadaki haberlerin 39'unun ise sürmanşetten verildiği dikkati çekmektedir.

Tablo 3: Haberin konumu

Konum	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Haber birinci sayfada yer almamaktadır	302	68.2	68.2	68.2
Sürmanşet	39	8.8	8.8	77.0
Manşet	16	3.6	3.6	80.6
Üst kuşak	3	0.7	0.7	81.3
Göbek	7	1.6	1.6	82.8
Alt kuşak	75	16.9	16.9	99.8
Tam sayfa	1	0.2	0.2	100.0
Total	443	100.0	100.0	

Birinci sayfada yer alan (Birinci sayfada başlayan ve biten haberler ile birinci sayfada başlayıp iç sayfada devam eden haberler) 141 haberin gazetelere göre dağılımları incelendiğinde; birinci sayfadan en fazla haber Haberci gazetesinde yer almaktadır. Haberci gazetesinde incelenen dönem içerisinde 119 haber yayınlanmış ve bunların 45'i birinci sayfadan okuyucuya aktarılmıştır. Birinci sayfadaki haberlerin konumu değerlendirildiğinde; sürmanşetten en fazla Haberci gazetesinin (13 haber) toplum ve insan temalı haber yayımladığı, Mersin Kadın gazetesinin ise sürmanşetten bu konuda okuyucusuna hiç haber sunmadığı görülmektedir. Haberci gazetesinin ardından sürmanşetten yoğun olarak haber aktaran gazete Güney'dir. Güney gazetesinde birinci sayfadaki bu bölgede toplam 11 haber yer almaktadır (tablo 4).

Tablo 4: İncelenen gazetelere göre haberin konumu

Gazeteler	Haberin konumu nedir?							Total
	Birinci sayfada yer almamaktadır	Sürmanşet	Manşet	Üst kuşak	Göbek	Alt kuşak	Tam sayfa	
Çukurova	28	3	2	1	3	18	0	55
Haberci	74	13	5	1	0	25	1	119
İmece	59	5	2	1	0	8	0	75
Mersin Kadın	33	0	0	0	0	1	0	34
Mersin	28	7	1	0	0	7	0	43
Güney	80	11	6	0	4	16	0	117
Total	302	39	16	3	7	75	1	443

İçeriklerin sunum şekli ele alındığında en fazla (%94,3) haber sunum şekli ile okuyucuya bilgi aktarıldığı görülmektedir. Köşe yazılarının incelemeye dahil edilmediği bu çalışmada ayrıca 18 haber-röportaj, 3 araştırma-inceleme ve 2 başyazı gazetelerde yer almıştır (tablo 5). Bu sayılardan da anlaşılacağı üzere sunum şekli araştırma-inceleme olan haber sayısı son derece azdır. Bu sunum şekli haberlerin sadece %0.7'sini oluşturmaktadır.

Tablo 5: Haberin sunum şekli

Sunum Şekli	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Haber	420	94.8	94.8	94.8
Başyazı	2	0.5	0.5	95.3
Haber-Röportaj	18	4.1	4.1	99.3
Araştırma-İnceleme	3	0.7	0.7	100.0
Total	443	100.0	100.0	

İncelenen gazetelerdeki haberlerin düzenleme biçimlerine göre dağılımı ele alındığında haberlerin önemli bir bölümünün (%90,1) olay haber biçiminde okuyuculara sunulduğu görülmektedir (tablo 6). Olay haberden sonra araştırma ve bilgi haber düzenleme biçimi ikinci sırada (%7,6) yer almaktadır. Diğer haber düzenleme biçimleri ise öykü haber (%1,8) ve tematik haberdir (%0,5).

Tablo 6: Haberin düzenleme biçimi

Düzenleme Biçimi	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Araştırma ve bilgi haber	34	7.6	7.6	7.6
Tematik haber	2	0.5	0.5	8.1
Olay haber	399	90.1	90.1	98.2
Öykü haber	8	1.8	1.8	100.0
Total	443	100.0	100.0	

Haberi destekleyen görsel materyaller kapsamında fotoğrafın neredeyse (%91,6) tüm haberlerde kullanıldığı, buna karşılık mizahi bir anlatım tarzı olan karikatürün ise hiçbir gazetede yer almadığı dikkati çekmektedir. Ayrıca bir konudaki istatistiki bilginin en net biçimde okura aktarıldığı bilgi grafiklerinin sayısı ise sadece 13'dür (tablo 7).

Tablo 7: Haberi destekleyen görsel materyaller

Görsel	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Fotoğraf	406	91.6	91.6	91.6
Bilgi grafikleri	13	2.9	2.9	94.6
Yok	24	5.4	5.4	100.0
Total	443	100.0	100.0	

Birinci el kaynaklar, muhabir tarafından haber kaynaklarından doğrudan elde edilen haberlerdir. Muhabir olay yerinde bulunarak bilgiyi toplar. İkinci el kaynaklar ise belge, rapor, bülten, haber ajansları ve diğer basın kuruluşlarından elde edilen bilgilere karşılık gelmektedir. Üretim bakımından haber kaynakları değerlendirildiğinde, toplum ve insan temalı haberlerde ağırlıklı olarak (%59,1) ikinci el kaynaklardan yararlandığı dikkati çekmektedir (tablo 8). Yerel basın maddi kısıtlılıklar nedeniyle yeterli insan

kaynağına sahip değildir. Bu durumda gazetelerin ikinci el kaynak olarak haber ajanslarına sıklıkla başvurma durumunu ortaya çıkartmaktadır.

Tablo 8: Üretim bakımından haber kaynakları

Haber Kaynağı	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Birinci el kaynakları	181	40.9	40.9	40.9
İkinci el kaynakları	262	59.1	59.1	100.0
Total	443	100.0	100.0	

Haberlerde birden fazla aktör olması nedeniyle tablo 9’da genel toplam 626’dır. Haberlerde belediye yetkililerinin en fazla yer alan aktör olarak ön plana çıktığı görülmektedir. Belediye yetkililerini sırasıyla halk ve emniyet yetkilileri izlemektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın hiçbir haberde yer almadığı, Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü’nün ise sadece 3 kez haberlerde yer aldığı dikkati çekmektedir. Ayrıca haberlerde sanatçılara da çok az sayıda yer verildiği görülmektedir.

Tablo 9: Haberde yer alan aktörler

Aktör	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Cumhurbaşkanı	1	0.2	0.2	0.2
Hükümet Yetkilisi	40	6.4	6.4	6.6
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	-	-	-	-
Valilik	27	4.3	4.3	10.9
Belediyeler	126	20.1	20.1	31.0
Çevre ve Şeh. İl Müd.	3	0.5	0.5	31.5
STK	76	12.1	12.1	43.6
İktidar partisinin tem.	8	1.3	1.3	44.9
Muhalefet partilerinin tem.	12	2.0	2.0	46.9
Üniversite, bilim insanı	38	6.1	6.1	53.0
İş dünyası	13	2.1	2.1	55.1
Halk	108	17.2	17.2	72.3
Spor dünyası	55	8.8	8.8	81.1
Emniyet yetkilileri	85	13.5	13.5	94.6
Sanatçı	12	1.9	1.9	96.5
Diğer	22	3.5	3.5	100.0
TOPLAM	626	100.0	100.0	

Haberlerdeki toplum konusunun alt kategorileri değerlendirildiğinde, en fazla spor kategorisine (106 kez) gazete sayfalarında yer verildiği görülmektedir. Eğitim-bilim ise spordan sonra ikinci olarak haberde işlenen kategoridir (tablo 10). Toplam 64 haberde bu konu yer almaktadır. Eğitim-bilim haberlerinin tüm kategoriler içerisinde bu sıklıkta yer almasını olumlu olarak değerlendirmek mümkündür. Toplum kategorisinin alt kategorilerinden kentteki kutlamalar, üçüncü sıklıkta sayfalarda yer alan temadır.

Bu kategorilerin yanı sıra nüfus artışı, toplumla ilgili tüm kategoriler içerisinde en az değinilen (sadece 1 haber) noktadır. Aslında bu durum Mersin ilinin yurt içinden ve Suriye’den aldığı göç gözünde bulundurulduğunda konunun basın tarafından bu dönemde yeterince ele alınmadığı görülmektedir. Nüfustaki ani artışlar tüm toplumsal dinamikleri derinden etkileyebilecek bir potansiyele sahiptir. Nüfus artışı gibi turizm konusu da basının ilgisine mazhar olmayan bir alandır. Fakat Mersin’in turizm konusundaki potansiyeli değerlendirildiğinde, bu konunun sadece 2 haber ile okuyuculara aktarılması dikkat çekicidir. Ayrıca, son dönemde ülkemizdeki ekonomik gelişmeler göz önünde tutulduğunda istihdam (8 haber) ve gelir-tüketim (7 haber) gibi kategorilerde; ketteki kutlama haberlerinin ancak yedide biri kadar haber yayımlanması da gündemi yakalama konusunda daha dikkatli olunmasına önemli bir işarettir.

Tablo 10: Toplum konusunun alt kategorileri

TOPLUM KONUSUNUN ALT KATEGORİLERİ	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Nüfus artışı	1	0.3	0.3	0.3
Eğitim-bilim	64	19.5	19.5	19.8
Sağlık	36	10.9	10.9	30.7
Kültür-sanat	50	15.2	15.2	45.9
Spor	106	32.2	32.2	78.1
İstihdam	8	2.4	2.4	80.5
Gelir-tüketim	7	2.1	2.1	82.6
Kentteki kutlamalar	55	16.7	16.7	99.3
Turizm	2	0.6	0.6	100.0
TOPLAM	329	100.0	100.0	

İnsan konusunun altında yer alan alt kategoriler değerlendirildiğinde en fazla haberin şiddet eylemleri ile ilgili olduğu görülmektedir. Şiddet eylemlerinin yer aldığı haber sayısı 90’dır. Bu ise insan temalı 145 haberlerin %62,1’ine karşılık gelmektedir. Kentli kimliği (19 haber) ve kazalar (14 haber) kategorileri ise haber sayısı olarak ikinci ve üçüncü sırada yer almaktadır. İntihar haber sayısının sadece bir tane olması intihara özendirilmenin önlenmesi açısından önemli olmakla beraber katılımcılığın sadece 8 haberle aktarılması ise bu konudaki yetersiz durumu ortaya koymaktadır. Bunların yanı sıra sorunlara çözüm önerisi getiren haber içeriklerinin sayısının da yetersiz olduğu ifade edilebilir (tablo 11).

Tablo 11: İnsan konusunun alt kategorileri

İNSAN KONUSUNUN ALT KATEGORİLERİ	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Kentli kimliği	19	13.1	13.1	13.1
İntihar	1	0.7	0.7	13.8
Şiddet eylemleri	90	62.1	62.1	75.9
Katılımcılık	8	5.5	5.5	81.4
Sorunlara çözüm önerme	13	9.0	9.0	90.4
Kazalar	14	9.7	9.7	100.0
TOPLAM	145	100.0	100.0	

SONUÇ VE ÖNERİLER

Gazetelerde incelen dönem içerisinde kent ve kentleşme haberlerinin sayısı yaklaşık 1000'dir. Bu haberlerin 443'ü toplum ve insan kategorilerinde yer almaktadır. Haber dağılımında gazetelere göre ciddi farklılaşmalar söz konusudur. Gazetelerde toplum kategorisinde insan kategorisine daha fazla bir yoğunlaşma gözükmektedir. Haberlerin yaklaşık %68,0'ı toplum kategorisindedir.

Birinci sayfa haberlerinde 141 haberin sayfadaki konuları değerlendirildiğinde en fazla haberin alt kuşaktan (75 haber) okuyucuya sunulduğu görülmektedir. Kent dinamikleri için önemli olan bu haberlerin sayfalarda daha üst konumlarda yer bulması okuyucunun da dikkatini çekmesi açısından önem arz etmektedir.

Araştırma-inceleme haber sunum şeklinin 443 haberde sadece 3 olması gazetelerin bu haber türü konusundaki yetersizliğini sergilemektedir. Elbette ki bu noktada yerel basının sorunlarını ve sınırlılıklarını göz ardı etmemek gerekir. Ama bu haber sunum biçiminin okuyucuya en fazla doyurucu içerik aktaran haber türü olduğunu da unutmamak gerekir.

Gazetelerde olay haber %90,1 gibi önemli bir orandadır. Gazeteciler sadece %0,5 oranında gazetelerde yer alan tematik haber düzenleme biçimi üzerine de yoğunlaşmaları gerekmektedir. Çünkü tematik haber olaylara ilişkin farklı dönemlerdeki gelişmeleri de içine alan daha derinlikli habere karşılık gelmektedir.

Görsel materyal kullanımında fotoğraflar yeterli seviyede habere eşlik etmekle birlikte özellikle sayısal verilerin okuyucuya sunumunda bilgi grafiklerinin çok az sayfalarda yer aldığı görülmektedir. Ayrıca toplum ve insan konularında hiç karikatürün olmaması da önemli bir eksikliklerdir.

Haberlerde ikinci el kaynak kullanımı %59,1 oranındadır. Yerel gazetelerin özellikle ajanslardan çok fazla beslenmesi haberlerde de bir tek tipleşmeyi beraberinde getirmektedir. Bu nedenle gazetelerin bu kısır döngüden kurtulmaları haber çeşitliliğini ve tiraj artışını da beraberinde getirecektir.

Haberlerde belediye yetkilisi gibi bazı aktörlerin daha fazla ön plana çıktığı görülmektedir. Buna karşılık yerel kültürel değerlerin oluşmasında söz sahibi olan sanatçıların, kent politikasını şekillendiren iktidar/muhalefet temsilcilerinin ve örgütlü yapıların sesi olan STK temsilcilerinin haberlerde daha fazla yer alması gerekmektedir.

Toplum kategorisinde spor haberlerde en fazla işlenen konudur. Sporun kentlilerin ortak paydası yadsınamaz. Fakat ileride Mersin için önemli bir sorun olabilecek göç ile artan nüfusun haberlerde de etraflıca ele alınması bir zorunluluktur. Ayrıca, turizm, istihdam, gelir-tüketim alanlarında da okuyuculara daha fazla aktarımlarda bulunulmalıdır.

Geleneksel medyanın beslendiği önemli konulardan biri olan şiddet haberleri insan konulu haberlerin %62,1 gibi önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Aslında bireyi daha çok şiddete yönelten ve şiddeti meşrulaştıran bu haberlerin sayısının azaltılarak; örgütlenmenin alt yapısını oluşturan katılımcılığın ve sorunları ortak paydada tartışmayı sağlayan çözüm önerisi getirmek gibi haber içeriklerinin sayısının artırılması gerekmektedir. Ayrıca elde edilen bulgulardan yola çıkılarak; kent ve kentleşme konularında yerel medyanın etkileri üzerine yapılacak etki araştırmaları da daha kapsamlı araştırmaların ortaya çıkmasını sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Akdenizli, B. (2012). Gazete Haberciliğinde İçerik Çözümleme Yöntem ve Tekniği: Sunum ve Temsil Üzerine Bir Uygulama ve Değerlendirme, *İletişim Bilimlerinde Araştırma Yöntemleri Yazılı Metin Çözümleme*, Editör: Özlem Güllüoğlu. Ankara: Ütopya Yayınevi.

Arslan, E. (2005). Türk Basınının Okurlarını Bilgilendirmesi Açısından Avrupa Birliği Zirve Dönemlerine (Lüksemburg, Helsinki, Selanik) İlişkin Haberlerin Nicel ve Nitel Çözümlemesi, Yayımlanmamış Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Artan, G. (1996). Mersin Basın Tarihi, Mersin Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, s.9. akt, Bulut M., (2007), Editör:Suat Gezgin, *Türkiye 'de Yerel Basın*, “Mersin’in Yerel Gazete Tarihi” İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları s.139-160.

Bilgin, N. (2000). *İçerik Analizi*. İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Es, M, Ateş, H . (2010). Kent Yönetimi, Kentlileşme ve Göç: Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

Gali, Butros. (1996). Yeni Bir Dünya İçin Umut ve Fırsat Vardır, *Habitat II Bülteni*. Ankara

Gezgin, S. (2007). Türkiye’de Yerel Basın, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları s.177-178*.

Gökçe, O. (1994). *İçerik Çözümlemesi*. Eskişehir: Turkuaz Yayıncılık.

Hughes, H.M.G. (1970). Urbanism as a Way Of Life, *Cities and City Life*. America: Sociological Resources For The Studies Allyn and Bacon INC.

Karabey, H. (1980). *Kent Olgusu*. İstanbul: Kent Basımevi.

Kartal, S. Kemal. (1992). *Ekonomik ve Sosyal Yönleriyle Türkiye 'de Kentlileşme*, İstanbul: Adım Yayıncılık.

Keleş, R. (1996). *Kentleşme Politikası*. Ankara: İmge Kitabevi

_____. (1980). *Kentbilim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Koçak, H. (2011). Kent-Kültür İlişkisi Bağlamında Türkiye’de Değişen ve Dönüşen Kentler, *Sosyal Bilimler Araştırması Dergisi*. İstanbul: ADSM

Özer, İ. (2004). *Kentleşme, Kentlileşme ve Kentsel Değişme*. Ankara: Başak Matbaacılık.

Tekeli, İ. (2014). *Kent, Kentli Hakları, Kentleşme ve Kentsel Dönüşüm*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Vural, A.M. (1996). Yerel Basın, *Yeni Türkiye*. Ankara

Zengin, E.Ç. (2018). Kent ve Kentlileşme Sarmalında Türkiye. *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 20/1*, Kastamonu: Kastamonu Üniversitesi

-----Türkiye Ulusal Komitesi. (1995). Habitat II. Türkiye Ulusal Raporu ve Eylem Planı, 2. Basım, Ankara: Başbakanlık Toplu Konut idaresi Başkanlığı

----- (2014). Türkiye Habitat III. Ulusal Raporu. Ankara: T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.

Mersin Valiliği, <http://www.mersin.gov.tr/basin-kuruluslari-listesi>, Erişim Tarihi: 1.11.2018